

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/131/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816206453
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7816206453.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobkyne K. K., nar. XX.X.XXXX, C. E. XX, Q., zastúpenej advokátkou JUDr. Hedvigou Gallovou, so sídlom Čučmianska dlhá 45, Rožňava, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní zaplatenie o zaplatenie 564,37 € titulom vydania bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 7. februára 2019 č.k. 8Csp/19/2016-126

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom uvedeným v záhlaví (v poradí druhým) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 564,37 € a priznal jej náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval o nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500026604 uzavretej so žalovaným dňa 13.6.2013, ktorého sa domáhala tvrdiac, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov pre absenciu náležitostí vyžadovaných ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, iných úveroch a pôžičkách (ďalej „zák.č. 129/2010 Z.z.“), a z dôvodu, že výška odplaty dohodnutá v zmluve je neplatná pre neprimeranosť.

3. Žalobkyňa uviedla, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere jej mal žalovaný poukázať sumu 600 €, ktorú sa zaviazala splácať v 48. mesačných splátkach v hodnote 30,82 €, teda celkovo mala žalovanému uhradiť 1.479,36 €. Súčasťou zmluvy bola aj Dohoda o poskytnutí služby, keď odplatu za túto službu v hodnote 147,31 € si žalovaný neoprávnene započítal na úver, preto jej v skutočnosti poskytol finančné prostriedky len v rozsahu 452,69 €. Na plnenie záväzku zo zmluvy poukázala žalovanému splátky v hodnote 1.017,06 €. Tvrдила, že v skutočnosti bola povinná len na vrátenie sumy finančných prostriedkov, ktoré jej žalovaný aj reálne poskytol, vo zvyšku sa žalovaný bezdôvodne obohatil, lebo zmluva neobsahuje podstatnú náležitosť a to termín konečnej splatnosti v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.. Dohodnutú odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov považovala za neprimeranú, pretože v čase uzavretia zmluvy bola priemerná úroková sadzba na spotrebiteľské úvery na úrovni 15,77 % ročne, žalovaný však žiadal za poskytnutý úver úroky až 70,01 % ročne. Namietala tiež, že ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), nezohľadňuje všetky náklady spotrebiteľa so zmluvou spojené. Z dôvodu, že žalovaný v zmluve neuviedol náležitosti požadované zákonom, zastávala

názor, že na jeho strane vzniklo úmyselné bezdôvodné obohatenie, na vydanie ktorého sa aplikuje desaťročná premlčacia lehota. Nakoľko zmluva bola uzatvorená 13.6.2013 a žaloba bola podaná na súd dňa 8.9.2016, k uplynutiu objektívnej premlčacej lehoty nemohlo dôjsť. Dvojročná subjektívna premlčacia lehota začal plynúť v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/169/2017 dňom zaplatenej splátky, ktorou došlo nad rámec poskytnutej sumy k vzniku bezdôvodného obohatenia, čo pripadlo na deň 14.1.2015, preto vzhľadom na čas podania žaloby 8.9.2016 neuplynula ani subjektívna dvojročná premlčacia lehota.

4. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 16.3.2017 č. k. 8Csp/19/2016-44 (v poradí prvý rozsudok) uložil žalovanému povinnosť na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu 564,37 € dôvodiac, že v zmluve dohodnutá ročná úroková sadzba 70,01 % je neprimeranou odplatom v pomere k obvyklej úrokovej sadzbe 15,77 % ročne poskytovanej bankami na spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy, z ktorých dôvodov považoval takúto dohodu za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka (OZ). Súčasne konštatoval, že zmluva neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., pretože v zmluve je vymedzená splatnosť úveru len údajom „48 mesiacov“, splatnosťou jednotlivých splátok k 14. dňu v mesiaci, čo nie je možné považovať za splnenie požiadavky zákonodarcu na uvedenie termínu splatnosti úveru. Vo vzťahu k premlčacej lehote súd prvej inštancie konštatoval, že na posudzovaný prípad sa vzťahuje desaťročná premlčacia lehota v zmysle § 107 ods. 1, 2 OZ, ktorá v danom prípade neuplynula.

5. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 28. augusta 2018 sp.zn. 1Co/320/2017 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie uvádzajúc, že neboli správne jeho úvahy pri posudzovaní primeranosti úrokovej miery podľa § 39 OZ, ale bolo nevyhnutné aplikovať ustanovenia zák. č. 129/2010 Z.z. zohľadňujúc znenie § 2 písm. g), ktoré vymedzuje, čo treba rozumieť celkovými nákladmi spotrebiteľa a § 19 zák. č. 129/2010 Z.z. upravujúcich ročnú percentuálnu mieru nákladov. Súčasne však považoval za správny záver súdu prvej inštancie, že v zmluve o revolvingovom úvere absentuje podstatná náležitosť zmluvy, ktorou je vymedzenie doby trvania spotrebiteľského úveru a termín jeho konečnej splatnosti vyžadované tak čl. 10 ods. 2 písm.c/ Smernice 200/48/ES ako aj § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z., ktoré je transpozíciou Smernice. Odvolací súd konštatoval, že zmluva obsahuje iba vymedzenie počtu splátok a deň splatnosti splátky v mesiaci, hodnotu mesačnej splátky, no niet podkladu pre vymedzenie termínu splatnosti prvej a teda ani poslednej splátky úveru a konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Zmluva neumožňuje spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splatnosti splátok a termín splatnosti spotrebiteľského úveru tak, ako to vyžaduje právna úprava u spotrebiteľských zmlúv. Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným, na ktorú súd prvej inštancie čo do plynutia subjektívnej premlčacej lehoty žiadnym spôsobom v odôvodnení nereagoval, a nezdôvodnil ani záver o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného, zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie s tým, že je potrebné sa s uvedenými námietkami žalovaného vysporiadať, a úmysel žalovaného posudzovať analogicky podľa ustanovení Trestného zákona.

6. Súd prvej inštancie vo svojom v poradí druhom, teraz preskúmanom rozsudku, právne vec posudzoval podľa § 3, § 39, § 52, § 100, § 107, § 451 a nasl. OZ, podľa § 1, § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. a dospel k záveru, že posudzovaná zmluva je štandardnou spotrebiteľskou zmluvou, ktorou sa veriteľ - žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyni finančné prostriedky, v ktorej zmluve absentuje dátum konečnej splatnosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z., a je v nej tiež nesprávne uvedená hodnota RPMN, keď zohľadňujúc rozsah nákladov požadovaných veriteľom skutočná hodnota RPMN zodpovedala 112,26 % a uvedená je vo výške 65,55 %, a zopakoval, že dohodnutá ročná úroková sadzba úveru 70,01 % ročne je neprimeranou odplatom, ktorá odporuje dobrým mravom a zákonu. S odkazom na absenciu podstatných náležitostí zmluvy o revolvingovom úvere, túto vyhodnotil podľa § 11 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 129/2010 Z.z. ako zmluvu bez úrokov a bez poplatkov, z ktorej veriteľovi patrí nárok len na vrátenie tých finančných prostriedkov, ktoré dlžníkovi reálne vyplatil. Majúc za nepochybne zistené, že žalobkyňa čerpala finančné prostriedky vo výške 452,69 eur a žalovanému zaplatila až 1017,06 eur, žalovanému vznikla povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie podľa § 451, 456 OZ vo výške 564,37 €. Námietku premlčania považoval za nedôvodnú, aplikujúc ustanovenia o desaťročnej objektívnej premlčacej lehote vzťahujúcej sa na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného úmyselne, ktorá začala plynúť od času uzavretia zmluvy 13. 6. 2013. Dôvodil, že žalovaný má dlhodobu v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, preto bolo jeho povinnosťou dodržiavať a poznať aplikované právne predpisy, z čoho mu vyplynulo, že ak žalovaný v zmluve neuviedol podstatné náležitosti, obchádzal svojím konaním zákon, a to nemožno hodnotiť inak ako

konanie úmyselné. Súd tiež dospel k záveru, že žaloba bola podaná včas aj v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, keď za rozhodujúci okamih, kedy sa žalobkyňa dozvedela o vzniku bezdôvodného obohatenia považoval komunikáciu medzi žalobkyňou a jej právnou zástupkyňou v roku 2016, v ktorej bola žalobkyňa informovaná o tom, že jej takýto nárok voči žalovanému vznikol. Pretože žalobu podala žalobkyňa na súd dňa 08.09.2016, stalo sa tak pred uplynutím desaťročnej subjektívnej aj dvojročnej objektívnej premlčacej lehoty. Žalobe z uvedených dôvodov v celom rozsahu vyhovel, a uložil žalovanému ako procesne neúspešnej strane sporu povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % v súlade s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP).

7. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP, teda že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/). Žiadal, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol a priznal mu náhradu trov v rozsahu 100 %.

8. Žalovaný v odvolaní tvrdil, že zákonná požiadavka na uvedenie termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená jednak určením podľa dátumu splatnosti splátok a počtom mesačných splátok, a taktiež spôsobom vyplývajúcim z článku 4 ods. 4,5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Zastával názor, že absencia termínu konečnej splatnosti úveru nemohla byť v zmysle únieového práva dôvodom pre vyslovenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Na podporu svojho názoru odkázal aj na aktuálnu právnu úpravu, keď zo zákona č. 129/2010 Z.z. bol vypustený údaj o konečnej splatnosti úveru ako obsahovej náležitosti zmluvy. V ďalšom odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 146/2017 z ktorého vyplývalo, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba, tej ktorej anuitnej splátky. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, aby sa úmyselne bezdôvodne obohatil na úkor žalobkyne, pretože existenciu úmyslu nie je možné odvodzovať od údajnej absencie náležitostí v zmluve. Pokiaľ aj malo dôjsť k nedostatkom pri úprave žalobného návrhu, nešlo o úmyselné konanie žalovaného, lebo žalovaný považuje obsah zmluvy za zodpovedajúci zákonu, v ktorom neabsentuje uvedenie konečnej splatnosti úveru a nebolo jeho povinnosťou rozpisovať splátky na jednotlivé zložky, teda je vylúčené akékoľvek úmyselné konanie vo vzťahu k absencii údajov, ktoré mali zakladať bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy.

9. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu označila rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne a zotrvala na všetkých svojich doterajších tvrdeniach a podaniach, na ktoré odkázala.

10. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, odvolaniu nie je možné vyhovieť. Rozsudok je v napadnutých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd v zhode s § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 04.06.2020 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na webovej stránke a úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 1,3 CSP.

13. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia, a ktoré nemožno podradiť pod § 365 ods. 1 písm. a/,b/,c/ CSP, ale ich dôsledok sa mohol, i keď nemusel prejaviť o výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej. Za inú vadu konania sa v zmysle judikatúry súdov považuje aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, pochybenie vo vykonanom dokazovaní napr. vykonanie dôkazu nezákonného alebo bez vzťahu k prejednávanej veci, posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

14. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1,2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192,193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide aj vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

16. Žiadny z odvolacích dôvodov nebol naplnený. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v rozsahu stanovenom zákonom rešpektujúc povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, ktorá zaťažuje strany sporu. Vykonané dôkazy súd prvej inštancie vyhodnotil v súlade s § 191, §192 CSP t.j. každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom prihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v hodnotení jednotlivých dôkazov nebol zistený žiadny logický rozpor. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, ani to aby skutkové zistenia súdu prvej inštancie nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo v konaní nevyšli najavo. Zo správne zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil aj správny právny záver, keď aplikoval zodpovedajúcu právnu úpravu a zásady výkladu právnych noriem, ktoré aj správne interpretoval.

17. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie napíňa tiež atribúty riadne odôvodneného súdneho rozhodnutia, keď obsahuje zrozumiteľné a odvolacím súdom preskúmateľné vysvetlenie dôvodov, na ktorých je založené. V súlade s kritériami § 220 ods. 2 CSP súd prvej inštancie uviedol, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, aké procesné prostriedky procesného útoku a procesnej obrany strany použili. Súd prvej inštancie jasne a stručne vysvetlil ako posúdil skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, a ktoré nie, a ako vec právne posúdil. V odôvodnení rozhodnutia sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami podstatnými pre správne posúdenie veci. Odvolací súd nezistil ani žiadne porušenie procesných práv, či inú vadu konania, ktoré by mohli mať za následok porušenie práva na spravodlivý proces a nesprávne rozhodnutie vo veci, z ktorých dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v zhode s § 387 ods. 1 CSP.

18. Súd prvej inštancie posudzujúc zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. upravujúcich jej obsahové náležitosti, dospel k správne záveru, že zmluvu o revolvingovom úvere uzavretú stranami sporu dňa 13.6.2013 je nevyhnuté posudzovať ako zmluvu bez úrokov a bez poplatkov.

19. Tak ako na to poukázal odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, niet žiadnych pochyb, že v zmluve absentovalo uvedenie podstatnej náležitosti o splatnosti úveru vyžadovanej § 9 ods. 2 písm. f/ zák.č. 129/10 Z.z., ktorý údaj nebolo možné bez všetkých pochybností vyvodit' zo žiadnych ustanovení zmluvy. Zmluva/Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru (čl 4 spisu) obsahuje len údaj o počte splátok (48) a deň, ku ktorému bude mesačná splátka splatná (14. deň). Zo zmluvy nevyplývajú žiadne ďalšie podmienky splatnosti. Pokiaľ sa žalovaný odvoláva na iné listiny, je potrebné zdôrazniť, že § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 ako podmienku riadneho uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere určoval písomnú formu zmluvy, inak sa zmluva považovala podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona za zmluvu bez úrokov a poplatkov. Zachovanie písomnej formy právneho úkonu vyžaduje, aby listina bola potvrdená podpisom zmluvných strán (§ 40 OZ). Žalobca netvrdil ani nepreukázal, aby vôbec existovala takáto písomná zmluva, upravujúca splatnosť spotrebiteľského úveru. K obsahovej náležitosti zmluvy o splatnosti úveru odvolací súd poukazuje na body 46. až 50.

rozsudku SDEÚ C 42/15, keď Súdny dvor konštatuje, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok odkazom na konkrétny dátum, avšak súčasne vyžaduje, aby podmienky zmluvy umožňovali spotrebiteľovi s istotou identifikovať dátumy splátok bez akýchkoľvek ťažkostí a aby sa zaručilo, že spotrebiteľ poznal deň, v ktorom je splatná každá splátka úveru. Súdny dvor vo vzťahu k náležitostiam spotrebiteľských zmlúv prijal záver, že v prípade, ak zmluva neobsahuje všetky náležitosti uvedené v Článku 10 ods. 2 Smernice bude sa považovať za zmluvu bez úrokov a bez poplatkov, ak ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Vedomosť o splatnosti splátok i konečnej splatnosti dlhu je však dôležitou a podstatnou okolnosťou definujúcou záväzok spotrebiteľa, ktorý údaj má vplyv nielen na posúdenie výhodnosti úveru oproti iným, ale aj na vznik omeškania spotrebiteľa s plnením záväzku. Z posudzovanej zmluvy vyplýva absolútna absencia akýchkoľvek údajov o termíne splatnosti splátok úveru i konečnej splatnosti úveru. Oproti zákonnej požiadavke, aby táto informácia bola dlžníkovi známa v čase uzavretia zmluvy, žalobkyňa získala informácie až dodatočne, na základe bližšie nešpecifikovaného splátkového kalendára.

20. Výsledkom vykonaného dokazovania zodpovedá tiež záver súdu, že v zmluve uvedená hodnota RPMN 65,55 % je nesprávna a v neprospech spotrebiteľa. Povinnosť na uvedenie určitej a zrozumiteľnej hodnoty RPMN v zmluve vyplývala z § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. podľa ktorého, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

21. Podľa § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z., ročnou percentuálnou mierou nákladov sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

22. Podľa § 19 ods. 2 citovaného zákona, na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere a iných poplatkov, okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkolvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

23. RPMN v zmysle zákonnej definície v sebe zahŕňa všetky náklady, ktoré je povinný spotrebiteľ veriteľovi uhradiť, teda úroky z pôžičky, ale aj akékoľvek ďalšie finančné náklady spojené s poskytnutím úveru. Vychádzajúc z definície pojmu RPMN a celkových nákladov, je aj bez bližšie konkretizovaného výpočtu zrejmé, že údaj RPMN zmluvy vo výške 65,55 % nemôže zodpovedať skutočnosti, pokiaľ je vyššia úroková sadzba samotného úveru, ktoré úroky tvoria súčasť celkových nákladov spotrebiteľa a predstavujú až 70,01 %. Dôvodom nesprávnosti hodnoty RPMN je tiež fakt, že v hodnote RPMN žalovaný nezohľadnil ako náklad poplatok vo výške 147,31 €, o ktorý krátil finančné prostriedky poskytnuté žalobkyni, a ktorá suma predstavovala priame náklady spojené so zmluvou. Niet tak žiadnych pochybností o tom, že v posudzovanej zmluve nie je uvedený korektný a správny údaj RPMN tak, ako to vyžaduje § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., pretože neodzrkadľuje reálny obsah práv a povinností spotrebiteľa a neinformuje ho o skutočných nákladoch úveru. Pretože zmluva neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je termín splatnosti úveru a údaj o RPMN je nesprávny a uvedený v neprospech žalobkyne - spotrebiteľky, zmluva je podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. považovaná za zmluvu bez poplatkov a bez úrokov.

24. Vzhľadom na nedostatky obsahových náležitostí zmluvy, žalovanému patrí právo len na vrátenie finančnej čiastky, ktorú žalobkyni skutočne poskytol, teda mal právo na plnenie od žalobkyne len v rozsahu 452,69 €. Nad uvedenú sumu žalovaný prijal plnenie bez právneho dôvodu, ktoré je povinný žalobkyni vrátiť, podľa zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia (§ 451, § 456 OZ). Pretože žalovaný vzniesol v konaní námietku premlčania, súd prvej inštancie sa zaoberal včasnosťou uplatnenia nároku žalobkyne na súde, ktorú otázku aj vecne správne vyriešil.

25. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

26. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

27. Objektívna premlčacia lehota podľa § 107 ods. 2 OZ plynula od času, odkedy bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vzniklo, subjektívna dvojročná premlčacia lehota plynula od času, keď sa žalobkyňa dozvedela, že k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo, a kto sa na jej úkor obohatil. Odvolací súd zastáva názor, že nebolo možné v danom spore aplikovať ustanovenia o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného, keďže v konaní nebol preukázaný úmysel žalovaného sa obohatiť. Žalovaný považoval za splnené podmienky vyžadované zákonnou úpravou, čo do náležitosti zmluvy, aj keď na taký záver sa spoliehal bez prijateľnej argumentácie. Obsah zmluvy nebol jednoznačný, pripúšťal rôzny výklad, preto žalovaný je zodpovedný za toto svoje nedbanlivostné konanie, čo však opodstatňuje uplatnenie len trojročnej objektívnej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia.

28. V otázke plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa súdna judikatúra ustálila na názore, že oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, teda keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, kedy sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To kedy sa oprávnený dozvedel - dospel k záveru ako takýto nárok vyplývajúci zo skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby relevantné. Oprávnený sa dozvie, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil v čase, keď získa znalosť skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie aj v zmysle právnej normy.

29. Vzhľadom na povahu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vyplývajúceho zo zmluvy, z ktorej nepatria žalobcovi úroky a poplatky, a ktorý dlh žalobkyňa uhradila v splátkach, začala žalobkyni plynúť subjektívna, ako aj objektívna premlčacia lehota dňom každej uhradenej splátky dlhu nad rámec toho, čo bola povinná žalovanému vrátiť. Žalobkyňa ako oprávnená sa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jej úkor obohatil dozvedela v čase, keď zistila skutkové okolnosti, na základe ktorých bola oprávnená podať žalobu, teda keď mala vedomosť o osobe obohateného, ktorým je žalovaný, ako aj o rozsahu bezdôvodného obohatenia, ktorým je výška plnenej sumy, čo sú aj okolnosti relevantné pre uplatnenie práva na súde. Právna kvalifikácia nároku ako bezdôvodného obohatenia pre plynutie premlčacej lehoty nebola relevantná. Zákonná úprava v § 107 ods. 1 OZ podmienku vedomosti o vzniku bezdôvodného obohatenia nespája s vedomím právnej kvalifikácie nároku, teda s vedomím toho, že poskytnuté peňažné plnenie sa za bezdôvodné obohatenie v zmysle práva považuje.

30. Žalobkyňa mala povinnosť splniť zo zmluvy záväzok len v rozsahu 452,69 €, čo pri dohodnutých mesačných splátkach 30,82 € zodpovedalo 14-tim splátkam a 15-tej splátke v hodnote 21,21 €. Podľa prehľadu splátok dlhu (čl. 42b spisu) žalobkyňa uhradila splátky počnúc mesiacom august 2013 vždy do 14. dňa v mesiaci. Za takýchto okolností počnúc 16. splátkou splatnou 14.11.2014, uhradila dlh nad rámec svojej povinnosti, a splátky poukazované po uvedenom čase znamenali poskytovanie plnenia bez právneho dôvodu. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 564,37 €, teda na vrátenie sumy poukázanej nad rámec povinnosti žalovanej, vznikol najskôr ku dňu 15.11.2014. Žalobkyňa podala žalobu na súd dňa 8.9.2016, teda nárok uplatnila včas, keďže sa tak stalo v subjektívnej dvojročnej, ako aj objektívnej trojročnej premlčacej lehote. Aj keď neboli naplnené podmienky posudzovania premlčania nároku žalobcu v 10-ročnej premlčacej lehote, k premlčaniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, u ktorého lehota začala plynúť splátkou splatnou

14.11.2014 nedošlo. Zohľadňujúc, že žalobkyňa plnenie uskutočňovala v splátkach, plynie premlčacia lehota od každej jednotlivo vykonanej splátky, keď najskôr splatná splátka pripadla na deň 14.11.2014. Rozhodnutie súdu, ktorým uložil povinnosť na plnenie v rozsahu 564,37 €, ktorý rozsah nároku nebol žalovaným ani namietaný, je založený na správnom ustálení skutkových okolností, že k uplynutiu premlčacej lehoty nedošlo.

31. Zákonu zodpovedajúce je tiež rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, ktoré vychádza zo zásady zodpovednosti strán sporu za procesný výsledok konania. Žalovaný bol neúspešný v konaní, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov konania a žalobkyňa, ktorá mala v spore plný úspech, má nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

32. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní neúspešný žalovaný je povinný nahradiť v celom rozsahu trovy odvolacieho konania procesne úspešnej žalobkyňi.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).